KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 18.10.2023 r.
COM(2023) 642 final

2023/0371 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/1806 w odniesieniu do zmiany mechanizmu zawieszającego

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Ruch bezwizowy przynosi znaczne korzyści UE i jej partnerom na całym świecie. Ułatwia on podróżowanie i jest ważnym narzędziem promowania kontaktów międzyludzkich, turystyki, rozwoju gospodarczego i wymiany kulturalnej. Z ruchu bezwizowego do UE korzysta obecnie 60 państw trzecich[1]. Zgodnie z zasadami ruchu bezwizowego obywatele tych państw mogą bez wizy wjechać do strefy Schengen na pobyt krótkoterminowy do 90 dni w każdym 180-dniowym okresie. Polityka bezwizowa UE opiera się na zasadzie wzajemności wizowej.

Ruch bezwizowy, dzięki temu, że sprzyja dalszemu zacieśnieniu stosunków UE z jej partnerami, przynosi znaczące korzyści obywatelom po obu stronach. Pobudza on sektor podróży i turystyki, który według szacunków OECD odpowiadał w 2019 r.[2] za około 7 % światowego eksportu i za około 4,4 % PKB państw OECD[3]. Ruch bezwizowy sprzyja również wymianie kulturalnej i akademickiej. Służy on również wspieraniu stosunków dyplomatycznych i współpracy międzynarodowej, gdyż ułatwia rozwój kontaktów politycznych w różnych dziedzinach, począwszy od współpracy handlowej i gospodarczej, bezpieczeństwa, innowacji i technologii.

W 2019 r. liczba podróżnych między UE a państwami spoza UE zwolnionymi z obowiązku wizowego wyniosła 364,8 mln. Oznacza to wzrost o 7 % w porównaniu z 2018 r.[4]

Jednocześnie działania Komisji w zakresie monitorowania unijnych systemów bezwizowych, w tym jej sprawozdania w ramach mechanizmu zawieszającego zwolnienie z obowiązku wizowego[5], wykazały, że ruch bezwizowy może być też źródłem znaczących wyzwań w zakresie migracji i bezpieczeństwa.

---

1 Wymienionych w załączniku II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1806 z dnia 14 listopada 2018 r. wymieniającego państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu, Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 39. Ponadto obywatele dwóch specjalnych regionów administracyjnych Chin (Hongkongu i Makau) oraz jednego organu terytorialnego, który nie jest uznawany za państwo przez co najmniej jedno państwo członkowskie UE (Tajwanu), również są zwolnieni z obowiązku wizowego; najpóźniej od 1 stycznia 2024 r. zwolnieni z tego obowiązku będą także obywatele Kosowa*.

2 Rok 2019 jest ostatnim reprezentatywnym rokiem odniesienia przed wprowadzeniem ograniczeń w podróżowaniu ze względu na COVID-19.

3 Safe-and-seamless-travel-and-improved-traveller-experience-OECDReport-for-the-G20-TWG_merged.pdf

4 W 2019 r. największą popularnością wśród odwiedzających z państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego cieszyło pięć następujących państw w UE: Hiszpania (61,1 milionów), Francja (54,7 milionów), Włochy (51,1 milionów), Niemcy (49,2 milionów), Grecja (25,8 milionów).

5 Art. 8 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2018/1806 wymaga od Komisji monitorowania, czy państwa trzecie, których obywatele są zwolnieni z obowiązku wizowego podczas podróży na terytorium państw członkowskich w związku z pomyślnym zakończeniem dialogu w sprawie liberalizacji reżimu wizowego między Unią a tym państwem trzecim, nadal spełniają szczegółowe wymogi, których podstawą jest art. 1 i które zostały zastosowane do oceny zasadności liberalizacji reżimu wizowego. W tym celu od 2017 r. Komisja przyjęła pięć sprawozdań w ramach mechanizmu zawieszającego zwolnienie z obowiązku wizowego, które obejmują partnerów objętych ruchem bezwizowym na Bałkanach Zachodnich (Albania, Bośnia i Hercegowina, Czarnogóra, Macedonia Północna i Serbia) oraz państwa należące do Partnerstwa Wschodniego (Gruzja, Mołdawia i Ukraina). Komisja monitoruje ponadto regularnie systemy bezwizowe z innymi państwami trzecimi w związku z możliwością

Ruch bezwizowy może prowadzić do wzmożenia migracji nieuregulowanej w związku z przekraczaniem dozwolonego okresu pobytu przez podróżnych zwolnionych z obowiązku wizowego lub w związku ze znaczną liczbą wniosków o udzielenie azylu składanych przez obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego, w przypadku których wskaźnik przyznawania azylu jest niski („bezzasadne wnioski o udzielenie azylu"). W niektórych przypadkach niewystarczające dostosowanie przepisów wizowych do polityki wizowej UE może ponadto spowodować, że państwo zwolnione z obowiązku wizowego stanie się węzłem tranzytowym do celów nielegalnego wjazdu na terytorium UE.

Programy obywatelstwa dla inwestorów prowadzone przez państwa trzecie korzystające z bezwizowego dostępu do UE mogą powodować ponadto ryzyko lub zagrożenie dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego państw członkowskich, m.in. związane z infiltracją ze strony przestępczości zorganizowanej, praniem pieniędzy, uchylaniem się od opodatkowania i korupcją. Celem programów obywatelstwa dla inwestorów jest przyciągnięcie inwestycji przez przyznawanie inwestorom z państw trzecich praw obywatelskich danego państwa na mniej rygorystycznych warunkach od tych, jakie obowiązują w przypadku zwykłych systemów naturalizacji[6]. W przypadku gdy obywatele państw trzecich, którzy w przeciwnym razie byliby objęci w UE obowiązkiem wizowym, uzyskują dzięki takim programom obywatelstwo państwa zwolnionego z obowiązku wizowego, mogą wykorzystać je do ominięcia zwykłej procedury wydawania wiz krótkoterminowych oraz oceny ryzyka związanego z migracją i bezpieczeństwem, którą ta procedura obejmuje.

Na bezpieczeństwo i sytuację na granicach zewnętrznych państw członkowskich głęboki wpływ wywarły niedawne wydarzenia geopolityczne, co pokazuje, że ingerencja zagraniczna może być poważnym zagrożeniem dla bezpieczeństwa państw członkowskich. W październiku 2021 r. Rada Europejska przyjęła konkluzje[7], w których zwróciła się do Komisji o zaproponowanie zmian w unijnych ramach prawnych, aby zapewnić odpowiednią reakcję na ataki hybrydowe. Mechanizm zawieszający zwolnienie z obowiązku wizowego byłby częścią unijnego zestawu narzędzi reagowania na zagrożenia hybrydowe, takie jak finansowana przez państwo instrumentalizacja migrantów.

Mechanizm zawieszający, ustanowiony rozporządzeniem (UE) 2018/1806[8], zabezpiecza przed nadużywaniem ruchu bezwizowego. Mechanizm ten umożliwia tymczasowe zawieszenie zwolnienia z obowiązku wizowego w przypadku nagłego i znacznego wzrostu zagrożeń związanych z migracją nieuregulowaną lub bezpieczeństwem. Jednak w obliczu rosnących wyzwań wynikających z migracji nieuregulowanej i zagrożeń dla bezpieczeństwa UE stało się jasne, że mechanizm ten wymaga dalszego wzmocnienia i udoskonalenia.

Dlatego też 20 marca 2023 r., w piśmie do Rady Europejskiej, przewodnicząca Komisji Ursula von der Leyen zaproponowała, że „Komisja wzmocnić monitorowanie dostosowania polityki wizowej i przedstawi kompleksowe sprawozdanie torujące drogę do wniosku

---

uruchomienia z własnej inicjatywy mechanizmu zawieszającego, zgodnie z art. 8 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2018/1806.

6 Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie programów obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów w Unii Europejskiej, COM(2019) 12 final.

7 Konkluzje z posiedzenia Rady Europejskiej (21 i 22 października 2021 r.).

8 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1806 z dnia 14 listopada 2018 r. wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu, Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 39.

ustawodawczego zmieniającego mechanizm zawieszający zwolnienie z obowiązku wizowego". W związku z czym, 30 maja 2023 r., Komisja przyjęła komunikat w sprawie monitorowania systemów bezwizowych UE[9], rozpoczynając tym samym proces konsultacji. W komunikacie przeanalizowano funkcjonowanie unijnych systemów bezwizowych i określono główne wyzwania w zakresie migracji nieuregulowanej i bezpieczeństwa.

Aby można było skutecznie sprostać wielu wyzwaniom wynikającym z ruchu bezwizowego w stale zmieniającym się kontekście geopolitycznym i przy uwzględnieniu konsultacji z Parlamentem Europejskim, państwami członkowskimi i pozostałymi zainteresowanymi stronami, przedstawia się niniejszy wniosek, który ma dostosować mechanizm zawieszający do takich wyzwań przez zmianę odpowiednich przepisów określonych w art. 8 rozporządzenia (UE) 2018/1806.

Mechanizm zawieszający ruch bezwizowy

Rozporządzenie (UE) 2018/1806 przewiduje pełną harmonizację w odniesieniu do państw trzecich, których obywatele są objęci obowiązkiem posiadania wizy przy przekraczaniu granic zewnętrznych państw członkowskich (zwanym dalej także „obowiązkiem wizowym"), oraz tych, których obywatele są zwolnieni z tego obowiązku. Przewiduje się w nim również możliwość tymczasowego zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego (zwanego dalej „mechanizmem zawieszającym").

„Mechanizm zawieszający" wprowadzono po raz pierwszy w 2013 r.[10] przede wszystkim w celu umożliwienia tymczasowego zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego w przypadku nagłego i znacznego wzrostu migracji nieuregulowanej. Następnie w 2017 r. mechanizm zmieniono[11] w taki sposób, aby państwa członkowskie mogły łatwiej powiadamiać o okolicznościach prowadzących do ewentualnego zawieszenia, a także aby umożliwić Komisji uruchomienie mechanizmu zawieszającego z jej własnej inicjatywy.

Obecnie mechanizm zawieszający może zostać uruchomiony, na podstawie art. 8 ust. 2, 3 i 4 rozporządzenia (UE) 2018/1806, w przypadku:

- znacznego wzrostu (tj. wzrostu przekraczającego próg 50 %) liczby obywateli państwa trzeciego, którym odmawia się wjazdu lub którzy przebywają bezprawnie na terytorium tego państwa członkowskiego;
- znacznego wzrostu (tj. wzrostu przekraczającego próg 50 %) liczby wniosków o azyl napływających od obywateli państwa trzeciego, w przypadku którego odsetek uznawalności jest niski;
- pogorszenia się współpracy z danym państwem trzecim w zakresie readmisji;
- wzrostu zagrożenia lub bezpośredniej groźby dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego państw członkowskich – w szczególności znacznego

---

9 COM/2023/297 final.

10 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1289/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001 wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu, Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 74.

11 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/371 z dnia 1 marca 2017 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001 wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (zmiana mechanizmu zawieszającego) Dz.U. L 61 z 8.3.2017, s. 1.

wzrostu poważnych przestępstw związanych z obywatelami danego państwa trzeciego;

- w odniesieniu do państw trzecich, które uzyskały zwolnienie z obowiązku wizowego w wyniku dialogu w sprawie liberalizacji reżimu wizowego – niespełniania szczególnych wymogów, które zostały zastosowane do oceny zasadności liberalizacji reżimu wizowego.

Aby uruchomić procedurę zawieszającą Komisja – po przeanalizowaniu powiadomienia przekazanego przez państwa członkowskie lub po przeprowadzeniu własnej analizy – musi poinformować Parlament Europejski i Radę, a następnie może zdecydować o konieczności podjęcia działań i uruchomić mechanizm. Uruchomienie procedury zawieszającej następuje automatycznie, gdy zwykła większość państw członkowskich powiadomi Komisję o wystąpieniu jednej lub kilku z powyższych okoliczności.

Procedura zawieszająca składa się z trzech etapów:

1) zawieszenie zwolnienia z obowiązku wizowego trwa początkowo dziewięć miesięcy i decyzję o nim podejmuje się w drodze aktu wykonawczego Komisji. W okresie zawieszenia Komisja powinna prowadzić pogłębiony dialog z danym państwem trzecim w celu zaradzenia przedmiotowym okolicznościom;

2) jeżeli okoliczności, które doprowadziły do zawieszenia, utrzymują się, zawieszenie należy przedłużyć o dodatkowe 18 miesięcy w drodze aktu delegowanego;

3) jeżeli przed końcem drugiego etapu nie uda się znaleźć rozwiązania, Komisja może zaproponować trwałe zniesienie zwolnienia z obowiązku wizowego i przeniesienie odniesienia do danego państwa trzeciego z załącznika II do załącznika I do rozporządzenia (UE) 2018/1806 w drodze zwykłej procedury ustawodawczej.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Rozporządzenie (UE) 2018/1806 zawiera wykaz państw trzecich, których obywatele muszą posiadać wizę podczas przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich, oraz państw trzecich, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu. Rozporządzenie (UE) 2018/1806 stosują wszystkie państwa członkowskie z wyjątkiem Irlandii. Jest ono także stosowane przez Islandię, Liechtenstein, Norwegię i Szwajcarię. Rozporządzenie to jest częścią wspólnej unijnej polityki wizowej w zakresie pobytów krótkoterminowych do 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu.

Zmiana jest spójna z najnowszymi ważnymi zmianami w dziedzinie polityki wizowej i granicznej, których celem jest wzmocnienie bezpieczeństwa strefy Schengen, takimi jak:

– niedawno zmienione rozporządzenie w sprawie wizowego systemu informacyjnego (VIS)[12], które umożliwi bardziej szczegółowe sprawdzanie przeszłości osób ubiegających się o wizę, wypełni luki informacyjne w zakresie bezpieczeństwa przez lepszą wymianę informacji między państwami członkowskimi oraz umożliwi skuteczniejszą walkę z uprowadzeniami dzieci i handlem dziećmi przez obniżenie wieku, od którego można pobierać odciski palców od małoletnich. Poszerzy również

[12] Rozporządzenie (WE) nr 767/2008 w sprawie wizowego systemu informacyjnego oraz wymiany danych pomiędzy państwami członkowskimi na temat wiz krótkoterminowych (rozporządzenie w sprawie VIS).

zakres wizowego systemu informacyjnego o wizy długoterminowe i dokumenty pobytowe;

– europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS)[13], który jest częścią inicjatywy na rzecz inteligentnych granic i ram interoperacyjności oraz wprowadza internetowe zezwolenie na wjazd dla obywateli państw trzecich, którzy nie potrzebują wizy;

– system wjazdu/wyjazdu (EES)[14], który od każdego podróżnego przyjeżdzającego do strefy Schengen na pobyt krótkoterminowy będzie wymagał rejestrowania wjazdu i wyjazdu na przejściach granicznych na granicach zewnętrznych, co umożliwi wykrycie osób przekraczających okres dozwolonego pobytu;

– system informacyjny Schengen drugiej generacji (SIS II), który umożliwia wymianę informacji między krajowymi organami kontroli granicznej, organami celnymi i policją, co zapewnia bezpieczne środowisko dla swobodnego przepływu osób w obrębie UE[15].

• **Spójność z innymi politykami Unii**

Inicjatywa ta jest spójna z polityką UE w zakresie migracji, zarządzania granicami i bezpieczeństwa, ponieważ jej głównym celem jest przeciwdziałanie zagrożeniom związanym z bezpieczeństwem i migracją nieuregulowaną w strefie Schengen.

Proponowana zmiana mechanizmu zawieszającego przyczyni się w szczególności do wspierania realizacji celów UE w dziedzinie migracji i bezpieczeństwa przez przeciwdziałanie ewentualnym nadużyciom związanym z ruchem bezwizowym, które stwarzają szereg zagrożeń w zakresie migracji nieuregulowanej oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa dla państw członkowskich.

Inicjatywa ta jest spójna ze stosunkami zewnętrznymi UE (w tym z kwestiami dotyczącymi praw człowieka i podstawowych wolności), a w szczególności z polityką rozszerzenia w odniesieniu do państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego, które mają perspektywy przystąpienia do UE.

---

13 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1240 z dnia 12 września 2018 r. ustanawiające europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) i zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1077/2011, (UE) nr 515/2014, (UE) 2016/399, (UE) 2016/1624 i (UE) 2017/2226.

14 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2226 z dnia 30 listopada 2017 r. ustanawiające system wjazdu/wyjazdu (EES) w celu rejestrowania danych dotyczących wjazdu i wyjazdu obywateli państw trzecich przekraczających granice zewnętrzne państw członkowskich i danych dotyczących odmowy wjazdu w odniesieniu do takich obywateli oraz określające warunki dostępu do EES na potrzeby ochrony porządku publicznego i zmieniające konwencję wykonawczą do układu z Schengen i rozporządzenia (WE) nr 767/2008 i (UE) nr 1077/2011.

15 Rozporządzenie (UE) 2018/1860 w sprawie użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) do celów powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich; rozporządzenie (UE) 2018/1861 w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania SIS w dziedzinie odpraw granicznych, zmiany konwencji wykonawczej do układu z Schengen; rozporządzenie (UE) 2018/1862 w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania SIS w dziedzinie współpracy policyjnej i współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Podstawą prawną niniejszego wniosku jest art. 77 ust. 2 lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), który upoważnia Unię do opracowywania środków dotyczących wspólnej polityki w zakresie wiz i innych dokumentów uprawniających do krótkiego pobytu. Proponowane zmienione rozporządzenie będzie stanowiło rozwinięcie dorobku Schengen.

• Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)

Mechanizm zawieszający określony w rozporządzeniu (UE) 2018/1806 jest integralną częścią wspólnej polityki wizowej UE. Cel, jakim jest wzmocnienie tego mechanizmu, można osiągnąć jedynie przez działanie na poziomie Unii, a mianowicie przez zmianę rozporządzenia. Państwa członkowskie, działając pojedynczo, nie są w stanie osiągnąć odnośnego celu polityki.

• Proporcjonalność

Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w art. 5 ust. 4 Traktatu UE charakter i intensywność danego działania należy dostosować do zidentyfikowanego problemu. Wszystkie kwestie poruszone w niniejszej inicjatywie ustawodawczej wymagają podjęcia na szczeblu UE działań ustawodawczych umożliwiających państwom członkowskim skuteczne rozwiązanie tych problemów.

Głównym celem niniejszego wniosku jest ulepszenie mechanizmu zawieszającego, by był on lepiej przygotowany na konieczność szybkiego i zdecydowanego reagowania na coraz to nowe wyzwania w dziedzinie migracji nieuregulowanej i bezpieczeństwa pojawiające się ze strony państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego oraz przeciwdziałanie wszelkim nadużyciom związanym z ruchem bezwizowym.

Mechanizm zawieszający powinien jednocześnie pozostać mechanizmem stosowanym w ostateczności, bez jakiegokolwiek automatyzmu, a wszelkie decyzje w tym zakresie powinny nadal należycie uwzględniać ogólne stosunki między UE a zainteresowanymi państwami trzecimi, a także ogólny kontekst polityczny.

Proponowane zmiany nie wykraczałyby poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów wyjaśnionych w poprzednich sekcjach.

• Wybór instrumentu

Cele niniejszego wniosku można osiągnąć jedynie w drodze aktu ustawodawczego, który zmienia istniejący mechanizm zawieszający. Należy zatem przyjąć rozporządzenie zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/1806.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

• Oceny *ex post*/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa

Mechanizm zawieszający ustanowiony w rozporządzeniu (UE) 2018/1806 uruchomiono dwukrotnie: po raz pierwszy w maju 2019 r., po otrzymaniu powiadomienia od państwa członkowskiego, które zgłosiło wzrost liczby bezzasadnych wniosków o udzielenie azylu i poważnych przestępstw popełnianych przez obywateli państwa trzeciego zwolnionego z obowiązku wizowego; po raz drugi w 2022 r., w następstwie przeprowadzenia przez Komisję analizy, która doprowadziła do tymczasowego zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego wobec państwa trzeciego ze względu na prowadzenie przez nie programu

obywatelstwa dla inwestorów, który stanowił zwiększone ryzyko dla bezpieczeństwa wewnętrznego i porządku publicznego państw członkowskich.

Z powiadomienia przekazanego Komisji przez państwo członkowskie w maju 2019 r. wynikało, że – mimo zgłoszonego wzrostu liczby bezzasadnych wniosków o udzielenie azylu i poważnych przestępstw popełnionych przez obywateli państwa zwolnionego z obowiązku wizowego zarejestrowanej w tym państwie członkowskim – nie można było osiągnąć progów uruchomienia mechanizmu zawieszającego. W ocenie Komisji stwierdzono, że w danej sytuacji warunki uruchomienia mechanizmu nie były spełnione, jednak kilka państw członkowskich w dyskusjach w Rady uznało, że progi te należałoby ustalić na niższym poziomie.

Zgodnie z wymogami art. 9 ust. 2 i art. 10 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2018/1806 Komisja przedstawiła w 2021 r. sprawozdanie na temat skuteczności mechanizmu zawieszającego oraz przekazania uprawnień w ramach tego mechanizmu[16]. W sprawozdaniu stwierdzono, iż mimo że mechanizm nie doprowadził do zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego, jego istnienie spowodowało w państwach trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego istotne reformy w dziedzinie zarządzania migracjami, bezpieczeństwa, praworządności i praw człowieka.

W 2022 r. uruchomienie mechanizmu doprowadziło po raz pierwszy do zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego wobec państwa trzeciego[17]. Doświadczenie to uwypukliło w praktyce trudności związane z uruchomieniem mechanizmu ze względu na uciążliwą procedurę i ponownie pokazało, że osiągnięcie progów wymaganych przez obecne przepisy może okazać się trudne, z uszczerbkiem dla celu, jakim jest zapewnienie pilnych działań, aby zapobiec ryzyku migracji nieuregulowanej i zagrożeniom dla bezpieczeństwa wynikającym z ruchu bezwizowego.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

W pierwszych miesiącach 2023 r., z inicjatywy prezydencji szwedzkiej, Rada ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych omówiła ewentualną zmianę rozporządzenia (UE) 2018/1806, a w szczególności mechanizmu zawieszającego; propozycja ta spotkała się z szerokim poparciem państw członkowskich. Miało to miejsce w kontekście wzrastającej liczby wykrytych przypadków nielegalnego przekroczenia granicy z UE szlakiem zachodniobałkańskim, wynikającej częściowo z braku dostosowania polityki wizowej przez partnerów z Bałkanów Zachodnich, i wywołało dyskusję co do potrzeby zmiany mechanizmu zawieszającego.

Po przyjęciu 30 maja 2023 r. komunikatu Komisji w sprawie monitorowania systemów bezwizowych UE, zmianę mechanizmu zawieszającego omówiono 31 maja 2023 r. na forum Coreperu, 1 czerwca 2023 r. na posiedzeniu Radców ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz w dniach 8–9 czerwca 2023 r. na posiedzeniu Rady ds. Schengen. Państwa członkowskie wyraziły zdecydowane poparcie, jeżeli chodzi o dostosowanie progów umożliwiających uruchomienie mechanizmu zawieszającego, a także rozszerzenie podstaw do zawieszenia, w szczególności przez uwzględnienie jako dodatkowych powodów: kwestii

[16] Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady oceniające skuteczność mechanizmu zawieszającego zwolnienie z obowiązku wizowego i dotyczące przekazania uprawnień w ramach tego mechanizmu, COM(2021) 603 final.

[17] Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/693 z dnia 27 kwietnia 2022 r. w sprawie tymczasowego zawieszenia zwolnienia obywateli Vanuatu z obowiązku wizowego, C/2022/2309, Dz.U. L 129 z 3.5.2022, s. 18.

dostosowania polityki wizowej – zwłaszcza w przypadkach, gdy mogłoby to prowadzić do ryzyka migracyjnego lub ryzyka dla bezpieczeństwa – i programów obywatelstwa dla inwestorów. Państwa członkowskie z zadowoleniem przyjęły również przedstawione w komunikacie zmienione podejście do monitorowania i sprawozdawczości w odniesieniu do państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego.

28 czerwca 2023 r. komunikat przedstawiono również Parlamentowi Europejskiemu (Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych). Podczas dyskusji członkowie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych z zadowoleniem przyjęli inicjatywę Komisji dotyczącą przeglądu mechanizmu zawieszającego, w szczególności w odniesieniu do proponowanego włączenia wyraźnej podstawy do zawieszenia odnoszącej się do programów obywatelstwa dla inwestorów prowadzonych przez państwa trzecie zwolnione z obowiązku wizowego. Inicjatywa ta jest odpowiedzią na wezwanie Parlamentu Europejskiego zawarte w rezolucji z dnia 9 marca 2022 r. zawierającej wnioski dla Komisji dotyczące programów obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów[18]. W rezolucji wezwano m.in. Komisję do tego, by wywarła presję w takim stopniu, jak jest to możliwe, w celu zapewnienia, aby na państwa trzecie, które wdrożyły programy obywatelstwa dla inwestorów oraz korzystają z ruchu bezwizowego, zgodnie z załącznikiem II do rozporządzenia (UE) 2018/1806, zniosły te programy, oraz by przedłożyła wniosek w sprawie zmiany art. 8 rozporządzenia (UE) 2018/1806 w celu włączenia prowadzenia programów obywatelstwa dla inwestorów jako podstawy do zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego.

Przy opracowywaniu niniejszego wniosku Komisja starała się uwzględnić główne sugestie państw członkowskich i członków Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych dotyczące tego, jak zmienić mechanizm zawieszający i wzmocnić obowiązki w zakresie monitorowania i sprawozdawczości.

W sierpniu 2023 r. Komisja opublikowała ponadto zaproszenie do zgłaszania uwag[19], aby w ramach przygotowywania wniosku Komisji skonsultować się z ogółem społeczeństwa i innymi zainteresowanymi stronami na temat możliwych sposobów usprawnienia mechanizmu zawieszającego. W odpowiedzi na zaproszenie do zgłaszania uwag nadeszło 15 informacji zwrotnych od stowarzyszeń działających w branżach turystyki i transportu, organizacji pozarządowych i obywateli. W większości tych informacji zwrotnych podkreślano, że mechanizm zawieszający musi pozostać mechanizmem stosowanym w ostateczności bez jakiegokolwiek automatyzmu oraz – w przypadku uruchomienia zawieszenia – konieczność wyraźnego informowania z dużym wyprzedzeniem podróżujących i branży.

- **Ocena skutków**

Sam przegląd mechanizmu zawieszającego nie rodzi bezpośrednich skutków gospodarczych, społecznych ani środowiskowych. Gdy Komisja będzie rozpatrywać powiadomienie dokonane przez państwo członkowskie i zanim podejmie decyzję odnośnie do ewentualnej potrzeby działania, będzie musiała w każdym indywidualnym przypadku szczegółowo ocenić wpływ ewentualnego zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego zastosowanego wobec

[18] Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 9 marca 2022 r. zawierająca wnioski dla Komisji dotyczące programów obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów (2021/2026(INL)).

[19] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13910-Polityka-wizowa-UE-przeglad-mechanizmu-zawieszajacego-zwolnienie-z-obowiazku-wizowego_pl

obywateli danego państwa trzeciego. Przeprowadzenie oceny skutków nie jest zatem konieczne w przypadku niniejszego wniosku.

- **Prawa podstawowe**

Wniosek nie ma negatywnego wpływu na ochronę praw podstawowych w Unii Europejskiej.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu finansowego na budżet.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Zgodnie z wymogami obecnego art. 8 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2018/1806 w odniesieniu do tych państw trzecich, które w wyniku pomyślnego zakończenia dialogu w sprawie liberalizacji reżimu wizowego zostały wymienione w załączniku II, Komisja będzie cały czas prowadzić pełną ocenę, czy nadal spełniają one wymogi liberalizacji reżimu wizowego, i składać sprawozdania na ten temat przez okres siedmiu lat po wejściu w życie liberalizacji reżimu wizowego dla tego państwa trzeciego.

Po upływie tego siedmioletniego okresu nadal będzie się sporządzać sprawozdania na temat tych państw, ale z ukierunkowaniem na konkretne wyzwania i priorytety. Komisja może również podjąć decyzję o składaniu sprawozdań na temat państw zwolnionych z obowiązku wizowego na innych obszarach geograficznych poza sąsiedztwem UE, ze szczególnym uwzględnieniem państw, w których mogą pojawić się problemy i w których konieczna może być dalsza współpraca w celu sprostania konkretnym wyzwaniom związanym z migracją lub bezpieczeństwem, które to wyzwania można by ocenić w ramach mechanizmu zawieszającego.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Niniejszy wniosek wzmacnia i usprawnia kilka elementów mechanizmu zawieszającego, który jest obecnie uregulowany w art. 8 rozporządzenia (UE) 2018/1806. Proponowana zmiana przewiduje zastąpienie art. 8 kilkoma nowymi artykułami (art. 8–8f). Zmiana obejmuje kilka zmian merytorycznych.

Po pierwsze, nowy **art. 8 ust. 1 określa tymczasowy mechanizm zawieszający**. Stanowi on, że mechanizm zawieszający może być uruchamiany powiadomieniem przekazanym Komisji przez państwo członkowskie lub na podstawie własnej analizy Komisji. Procedura powiadamiania przez państwa członkowskie jest określona w art. 8b (zastępującym przepisy określone obecnie w art. 8 ust. 2), natomiast procedura uruchamiania przez Komisję mechanizmu zawieszającego jest określona w art. 8c (zastępującym przepisy określone obecnie w art. 8 ust. 3 i 4).

W nowym art. 8 ust. 2 wyjaśnia się, że w przypadkach gdy umowa między Unią a państwem trzecim wymienionym w załączniku II dotycząca zniesienia wiz krótkoterminowych zawiera postanowienia dotyczące innych podstaw do zawieszenia lub innych procedur, postanowienia te należy stosować zamiast odpowiednich przepisów rozporządzenia.

Po drugie, wniosek ustanawia **w art. 8a-8f warunki oraz procedurę zawieszenia**. W art. 8a określono i zmieniono wszystkie podstawy do zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego i progi umożliwiające jego zawieszenie. Podstawy do zawieszenia zwolnienia

z obowiązku wizowego obejmują obecnie: zwiększenie migracji nieuregulowanej, wzrost liczby bezzasadnych wniosków o udzielenie azylu, pogorszenie współpracy w zakresie readmisji i innych przypadków braku współpracy w zakresie readmisji, obecnie wymienionych oddzielnie w art. 8 ust. 2 i 3, oraz brak spełnienia kryteriów liberalizacji reżimu wizowego, obecnie w art. 8 ust. 4.

W uzupełnieniu istniejących podstaw, w niniejszym wniosku rozszerza się podstawę do zawieszenia związaną z porządkiem publicznym i bezpieczeństwem, o której to podstawie mowa w art. 8a ust. 1 lit. d), aby wyraźnie uwzględnić **zagrożenia dla porządku publicznego i bezpieczeństwa państw członkowskich wynikające z zagrożeń hybrydowych**, takich jak sytuacje wynikające z finansowanej przez państwo instrumentalizacji migrantów mającej na celu destabilizację lub osłabienie społeczeństwa i kluczowych instytucji[20].

W art. 8a ust. 1 lit. e) wprowadzono nową podstawę do zawieszenia dotyczącą **programów obywatelstwa dla inwestorów**, które są obecnie prowadzone przez szereg państw trzecich wymienionych w załączniku II. Zainteresowane państwa trzecie często reklamują te programy jako „złote paszporty", których wyraźnym celem jest umożliwienie bezwizowego podróżowania do Unii obywatelom państw trzecich, którzy w przeciwnym razie podlegaliby obowiązkowi wizowemu. Takie programy mogą umożliwić beneficjentom obejście zwykłej procedury wizowej Schengen oraz przeprowadzanej w jej ramach dogłębnej oceny poszczególnych rodzajów ryzyka związanego z migracją i bezpieczeństwem, w tym ryzyka ewentualnego uchylania się od środków zapobiegających praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu[21]. Unia szanuje prawo suwerennych państw do decydowania o własnych procedurach naturalizacji, nie należy jednak wykorzystywać bezwizowego dostępu do Unii jako narzędzia pozyskiwania indywidualnych inwestycji w zamian za obywatelstwo. Aby rozwiązać ten problem, UE powinna mieć możliwość, w oparciu o analizę Komisji, zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego wobec państwa trzeciego, które zdecyduje się na prowadzenie programu obywatelstwa dla inwestorów, w ramach którego obywatelstwo przyznaje się bez rzeczywistego związku z danym państwem trzecim, w zamian za wcześniej ustalone płatności lub inwestycje.

W art. 8a ust. 1 lit. f) dodaje się nową podstawę do zawieszenia w celu uwzględnienia przypadków, **w których brak dostosowania polityki wizowej państwa trzeciego** wymienionego w załączniku II, do polityki wizowej Unii mógłby prowadzić do sytuacji, w których obywatele państw trzecich inni niż obywatele tego państwa trzeciego przybywaliby legalnie na terytorium tego państwa trzeciego, a następnie wjeżdżaliby nielegalnie na terytorium państw członkowskich. Powinna istnieć możliwość uruchomienia mechanizmu zawieszającego, aby zapobiegać takiemu ryzyku migracji nieuregulowanej, w szczególności w przypadku gdy dane państwo trzecie znajduje się w bliskiej odległości geograficznej od UE.

---

[20] Jak określono we wspólnym komunikacie do Parlamentu Europejskiego i Rady pt. „Wspólne ramy dotyczące przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym – odpowiedź Unii Europejskiej", JOIN(2016) 18 final oraz wspólnym komunikacie do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów pt. „Reagowanie na finansowaną przez państwo instrumentalizację migrantów na granicy zewnętrznej UE", JOIN(2021) 32 final.

[21] Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie programów obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów w Unii Europejskiej, COM(2019) 12 final, s. 23.

Nowością w tym wniosku jest wprowadzona w art. 8a ust. 2 możliwość **rozważenia przez Komisję różnych progów**, kiedy – w przypadku znacznego wzrostu migracji nieuregulowanej, bezzasadnych wniosków o udzielenie azylu lub poważnych przestępstw związanych z obywatelami tego państwa trzeciego i po przeprowadzeniu indywidualnej oceny – będzie ona podejmować decyzję o zawieszeniu zwolnienia z obowiązku wizowego. Komisja powinna w szczególności ocenić, czy w przypadkach zgłoszonych przez państwa członkowskie lub objętych jej własną analizą występują szczególne okoliczności, które uzasadniają zastosowanie progów niższych lub wyższych niż te wskazane w rozporządzeniu. W swojej ocenie Komisja powinna uwzględnić rzeczywistą liczbę przypadków nielegalnego przekroczenia granic zewnętrznych państwa członkowskiego, liczbę bezzasadnych wniosków o udzielenie azylu lub przestępstw, liczbę i wielkość państw członkowskich, których to dotyczy, oraz wpływ na ich ogólną sytuację migracyjną, funkcjonowanie ich systemów azylowych lub bezpieczeństwo wewnętrzne, a także działania podjęte przez dane państwo trzecie w celu zaradzenia tej sytuacji.

Art. 8b określa **procedurę i warunki powiadamiania Komisji przez państwo członkowskie** w przypadku wystąpienia jednej lub kilku okoliczności stanowiących podstawę do zawieszenia, a także **procedurę badania takiego zgłoszenia przez Komisję**. Obecnie jest to uregulowane odpowiednio w art. 8 ust. 2 i 5 rozporządzenia (UE) 2018/1806. Zakres powiadomienia dokonanego przez państwa członkowskie nie zostaje zmieniony, ponieważ nadal obejmuje on istniejące podstawy do zawieszenia dotyczące wzrostu migracji nieuregulowanej, bezzasadnych wniosków o udzielenie azylu, pogorszenia współpracy w zakresie readmisji oraz wzrostu liczby poważnych przestępstw. Nowe proponowane podstawy do zawieszenia są uwarunkowane analizą przeprowadzaną przez Komisję, o której to analizie mowa w art. 8c, jednak państwa członkowskie będą również mogły przekazywać Komisji – chociaż poza formalną procedurą zgłoszeniową określoną w art. 8b – istotne informacje w odniesieniu do tych dodatkowych podstaw.

W art. 8b **zmienia się również okres odniesienia brany pod uwagę przy ustalaniu istnienia okoliczności**, które mogą prowadzić do zawieszenia (obecnie zawarty w art. 8 ust. 2). Okres odniesienia zmienia się tak, aby obejmował okres *co najmniej* dwóch miesięcy. Pozwoliłoby to uwzględnić również dłuższe okresy odniesienia (np. tendencje roczne), a nie tylko nagłe zmiany istotnych okoliczności.

W art. 8c określa się **spoczywający na Komisji obowiązek regularnego monitorowania istnienia podstaw do zawieszenia** w odniesieniu do wszystkich państw trzecich wymienionych w załączniku II oraz procedurę uruchamiania mechanizmu zawieszającego w oparciu o własną analizę Komisji dotyczącą istnienia takich podstaw.

W art. 8d określa się **obowiązki sprawozdawcze Komisji** w odniesieniu do państw, które zakończyły dialog na temat liberalizacji reżimu wizowego (obecnie w art. 8 ust. 4), i wprowadza możliwość składania przez Komisję sprawozdań na temat któregokolwiek z państw zwolnionych z obowiązku wizowego wymienionych w załączniku II, z własnej inicjatywy lub na wniosek Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Art. 8e i 8f dotyczą procedury zawieszającej w drodze, odpowiednio, aktów wykonawczych i delegowanych, określonej obecnie w art. 8 ust. 6. Procedurę tę zmienia się przez **wydłużenie okresu tymczasowego zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego z dziewięciu miesięcy do 12 miesięcy** (w pierwszym etapie) i **z 18 miesięcy do 24 miesięcy** (w drugim etapie). Celem tej zmiany jest usprawnienie procedury zawieszającej i zapewnienie

odpowiedniego czasu na dialog z danym państwem trzecim oraz umożliwienie mu podjęcia kroków, aby zaradzić okolicznościom, które doprowadziły do zawieszenia.

W art. 8e wprowadza się również **tryb pilny**, który umożliwiłby Komisji zawieszenie zwolnienia z obowiązku wizowego w drodze aktu wykonawczego mającego natychmiastowe zastosowanie, gdyby uznała ona, że istnieje szczególnie pilna potrzeba wymagająca podjęcia przyspieszonych działań, których nie można zapewnić w ramach zwykłej procedury, w szczególności po to, aby zapobiec masowemu napływowi obywateli państw trzecich przybywających nielegalnie do państwa członkowskiego z terytorium państwa trzeciego zwolnionego z obowiązku wizowego do UE lub poważnej szkodzie dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego państw członkowskich.

Na każdym etapie **zawieszenie może zostać zniesione, gdy tylko usunięte zostaną okoliczności, które do niego doprowadziły**. W art. 8e ust. 4 i art. 8f ust. 5 określa się procedurę znoszącą zawieszenie zwolnienia z obowiązku wizowego w przypadku, gdy okoliczności, które doprowadziły do zawieszenia, przestają istnieć przed zakończeniem danego etapu tymczasowego zawieszenia.

Zważywszy na fakt, że art. 8e przewiduje tryb pilny, zmieniony zostaje również art. 11, aby zawierał odniesienie do odpowiedniej procedury określonej w art. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ustanawiającego przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję.

2023/0371 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/1806 w odniesieniu do zmiany mechanizmu zawieszającego

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 77 ust. 2 lit. a),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1806[22] wymienione są państwa trzecie, których obywatele mają posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu w przypadku, gdy ich całkowity pobyt nie przekracza 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu.

(2) Należy wzmocnić mechanizm tymczasowego zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego wobec obywateli państwa trzeciego wymienionego w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2018/1806 („mechanizm zawieszający”), tak aby Unia dysponowała skuteczniejszym zabezpieczeniem umożliwiającym zapobieganie szerszemu zakresowi zagrożeń związanych z migracją nieuregulowaną, zagrożeń dla porządku publicznego i bezpieczeństwa pojawiających się ze strony z państw trzecich wymienionych w tym załączniku II, a także nadużywaniu zwolnienia z obowiązku wizowego przez prowadzenie przez te państwa trzecie programów obywatelstwa dla inwestorów.

(3) Należy w szczególności ułatwić stosowanie mechanizmu zawieszającego przez rozszerzenie możliwych podstaw do zawieszenia, dostosowanie odpowiednich progów i procedur oraz wzmocnienie obowiązków Komisji w zakresie monitorowania i sprawozdawczości.

(4) Unia zawarła z państwami wymienionymi w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2018/1806 szereg umów dotyczących zniesienia wiz krótkoterminowych, które to umowy mogą zawierać inne podstawy do zawieszenia lub inne procedury niż te określone w mechanizmie zawieszającym, i może w przyszłości zawierać dalsze

[22] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1806 z dnia 14 listopada 2018 r. wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 39).

umowy. Ponieważ Unia przestrzega umów międzynarodowych, a zatem jest nimi związana, musi stosować odpowiednie inne postanowienia określone w tych umowach zamiast odpowiednich przepisów dotyczących mechanizmu zawieszającego.

(5) W swoich konkluzjach z dnia 22 października 2021 r. Rada Europejska zwróciła się do Komisji o zaproponowanie wszelkich niezbędnych zmian w unijnych ramach prawnych oraz konkretnych środków w celu zapewnienia natychmiastowej i odpowiedniej reakcji na zagrożenia hybrydowe zgodnie z prawem Unii i zobowiązaniami międzynarodowymi. W związku z tym powinna istnieć możliwość uruchomienia mechanizmu zawieszającego w przypadku ryzyka lub zagrożenia dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego państw członkowskich, które to ryzyko lub zagrożenie wynika z zagrożeń hybrydowych, takich jak sytuacje wynikające z finansowanej przez państwo instrumentalizacji migrantów mającej na celu destabilizację lub osłabienie społeczeństwa i kluczowych instytucji.

(6) Programy obywatelstwa dla inwestorów prowadzone przez państwa trzecie wymienione w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2018/1806 umożliwiają bezwizową podróż do Unii obywatelom państw trzecich, którzy w przeciwnym razie podlegaliby obowiązkowi wizowemu. W ramach programu obywatelstwa dla inwestorów obywatelstwo przyznaje się w zamian za wcześniej ustalone płatności lub inwestycje, bez jakiegokolwiek rzeczywistego związku z danym państwem trzecim. Unia szanuje prawo suwerennych państw do decydowania o własnych procedurach naturalizacji, jednak państwa trzecie zwolnione z obowiązku wizowego powinny być zniechęcane do wykorzystywania bezwizowego dostępu do Unii jako narzędzia pozyskiwania indywidualnych inwestycji w zamian za obywatelstwo. Aby zapobiec wykorzystywaniu w tym celu ruchu bezwizowego do Unii, powinna istnieć możliwość zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego wobec państwa trzeciego, które decyduje się na prowadzenie takich programów obywatelstwa dla inwestorów, w ramach których obywatelstwo przyznaje się bez jakiegokolwiek rzeczywistego związku z danym państwem trzecim.

(7) Sytuacja, w której polityka wizowa państwa trzeciego wymienionego w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2018/1806 nie jest dostosowana do polityki wizowej Unii w odniesieniu do wykazu państw trzecich, których obywatele muszą posiadać wizę podczas przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich, może skutkować migracją nieuregulowaną do Unii, w szczególności w przypadku gdy dane państwo trzecie znajduje się w bliskiej odległości geograficznej od Unii. W związku z tym powinna istnieć możliwość uruchomienia mechanizmu zawieszającego, jeżeli po dokonaniu oceny Komisja stwierdzi, że istnieje ryzyko znacznego wzrostu liczby obywateli państw trzecich innych niż obywatele tego państwa trzeciego, którzy przybywają legalnie na terytorium tego państwa trzeciego, a następnie nielegalnie wjeżdżają na terytorium państw członkowskich.

(8) Komisja powinna indywidualnie oceniać wysokość progów umożliwiających uruchomienie mechanizmu zawieszającego w przypadku znacznego wzrostu liczby obywateli państwa trzeciego, którym odmówiono wjazdu lub co do których stwierdzono, że przebywają na terytorium państwa członkowskiego bez takiego prawa, lub liczby wniosków o udzielenie azylu złożonych przez obywateli tego państwa trzeciego, w przypadku którego wskaźnik przyznawania azylu jest niski, lub liczby poważnych przestępstw związanych z obywatelami tego państwa trzeciego. Komisja powinna w szczególności mieć możliwość dokonania oceny, czy w przypadkach zgłoszonych przez państwa członkowskie lub w oparciu o własną analizę występują szczególne okoliczności, które uzasadniają zastosowanie progów niższych lub

wyższych niż te wskazane w odpowiednich przepisach rozporządzenia (UE) 2018/1806. Ocena Komisji powinna uwzględniać np. liczbę przypadków nielegalnego przekroczenia granic zewnętrznych państw członkowskich, liczbę bezzasadnych wniosków o udzielenie azylu lub przestępstw w stosunku do liczby i wielkości państw członkowskich, których to dotyczy, oraz wpływ tych liczb na ich ogólną sytuację migracyjną, funkcjonowanie ich systemów azylowych lub bezpieczeństwo wewnętrzne państw członkowskich, w których ma miejsce ta sytuacja, a także działania podjęte przez dane państwo trzecie w celu zaradzenia tej sytuacji.

(9) W celu powiadomienia Komisji o okolicznościach, które mogą stanowić podstawę do zawieszenia, państwa członkowskie powinny mieć możliwość uwzględnienia okresów odniesienia dłuższych niż dwa miesiące, aby móc wskazać nie tylko nagłe zmiany w danej sytuacji, ale również długoterminowe tendencje, które mogą uzasadniać zastosowanie mechanizmu zawieszającego zwolnienie z obowiązku wizowego.

(10) W każdym przypadku, gdy uzna to za konieczne, lub na wniosek Parlamentu Europejskiego lub Rady, Komisja powinna przedstawić sprawozdanie z wyników systematycznego monitorowania systemów bezwizowych ze wszystkimi państwami trzecimi wymienionymi w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2018/1806. Sprawozdanie powinno koncentrować się na tych państwach trzecich, które zgodnie z analizą Komisji stwarzają szczególne problemy, które – jeśli nie zostaną rozwiązane – mogą prowadzić do uruchomienia mechanizmu zawieszającego. Komisja powinna w szczególności rozważyć składanie sprawozdań na temat państw, które zostały ujęte w załączniku II niedawno, bez przeprowadzenia dialogu na temat liberalizacji reżimu wizowego, jeżeli uzna to za konieczne, a w szczególności w pierwszych latach po wejściu w życie zwolnienia z obowiązku wizowego wobec tych państw.

(11) W przypadku podjęcia decyzji o tymczasowym zawieszeniu zwolnienia z obowiązku wizowego wobec państwa trzeciego należy przewidzieć odpowiedni harmonogram pogłębionego dialogu między Komisją a danym państwem trzecim, mającego zaradzić okolicznościom, które doprowadziły do zawieszenia. W tym celu czas trwania tymczasowego zawieszenia, w sprawie którego decyzję podjęto w drodze aktu wykonawczego Komisji, powinien – w pierwszym etapie – wynosić 12 miesięcy, z możliwością przedłużenia tego czasu za pomocą aktu delegowanego – w drugim etapie – o kolejne 24 miesiące. Jeżeli przed końcem okresu ważności aktu delegowanego nie uda się znaleźć rozwiązania, a Komisja przedstawi wniosek ustawodawczy w sprawie przeniesienia odniesienia do danego państwa trzeciego z załącznika II do załącznika I do rozporządzenia (UE) 2018/1806, Komisja powinna przyjąć akt delegowany przedłużający tymczasowe zawieszenie do czasu wejścia w życie przyjętego wniosku.

(12) Komisja powinna przyjmować akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie, kiedy – w należycie uzasadnionych przypadkach związanych z uruchomieniem mechanizmu zawieszającego – ze względu na szczególnie pilną potrzebę konieczne jest podjęcie przyspieszonych działań, w szczególności po to, aby zapobiec wszelkim nadużyciom w podróżowaniu bezwizowym, które powodują masowy napływ obywateli państw trzecich przybywających nielegalnie na terytorium państw członkowskich, lub poważnej szkodzie dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego państw członkowskich.

(13) Tymczasowe zawieszenie powinno zostać zniesione w dowolnym momencie, jeżeli okoliczności, które doprowadziły do zawieszenia, zostaną usunięte przed końcem okresu zawieszenia. W tym celu przed końcem okresu zawieszenia określonego

w odpowiednim akcie wykonawczym Komisja powinna przyjąć akt wykonawczy, a przed końcem okresu zawieszenia określonego w odpowiednim akcie delegowanym – akt delegowany.

(14) W odniesieniu do Islandii i Norwegii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy zawartej przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącej włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, które wchodzą w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. B decyzji Rady 1999/437/WE[23].

(15) W odniesieniu do Szwajcarii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen[24], które wchodzą w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. B i C decyzji Rady 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2008/146/WE[25].

(16) W odniesieniu do Liechtensteinu niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen[26], które wchodzą w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. B i C decyzji Rady 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2011/350/UE[27].

(17) Niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Irlandii zgodnie z decyzją Rady 2002/192/WE[28]; Irlandia nie uczestniczy w związku z tym w jego przyjęciu i nie jest nim związana ani go nie stosuje.

(18) Niniejsze rozporządzenie jest aktem stanowiącym rozwinięcie dorobku Schengen lub w inny sposób z nim związanym w rozumieniu, odpowiednio, art. 3 ust. 1 Aktu przystąpienia z 2003 r. i art. 4 ust. 1 Aktu przystąpienia z 2005 r.,

---

[23] Decyzja Rady 1999/437/WE z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie niektórych warunków stosowania Układu zawartego przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącego włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 31).

[24] Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 52.

[25] Decyzja Rady 2008/146/WE z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia tego państwa we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 1).

[26] Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 21.

[27] Decyzja Rady 2011/350/UE z dnia 7 marca 2011 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, odnoszącego się do zniesienia kontroli na granicach wewnętrznych i do przemieszczania się osób (Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 19).

[28] Decyzja Rady 2002/192/WE z dnia 28 lutego 2002 r. dotycząca wniosku Irlandii o zastosowanie wobec niej niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 64 z 7.3.2002, s. 20).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (UE) 2018/1806 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„*Artykuł 8*

Mechanizm zawieszający

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 4 zwolnienie z obowiązku wizowego wobec obywateli państwa trzeciego wymienionego w załączniku II zostaje tymczasowo zawieszone, na podstawie stosownych i obiektywnych danych, zgodnie z warunkami i procedurami określonymi w art. 8a–8f.

Mechanizm zawieszający może zostać uruchomiony powiadomieniem Komisji przez państwo członkowskie zgodnie z art. 8b lub na podstawie własnej analizy Komisji zgodnie z art. 8c.

2. W przypadku gdy umowa między Unią a państwem trzecim wymienionym w załączniku II dotycząca zniesienia wiz krótkoterminowych zawiera postanowienia dotyczące innych podstaw do zawieszenia lub procedur z tym związanych, postanowienia te stosuje się zamiast art. 8a, 8e i 8f niniejszego rozporządzenia.”;

2) dodaje się artykuły w brzmieniu:

„*Artykuł 8a*

Podstawy do zawieszenia

1. Mechanizm zawieszający może zostać uruchomiony z następujących powodów:

a) znacznego wzrostu liczby obywateli państwa trzeciego wymienionego w załączniku II, którym odmawia się wjazdu lub którzy przebywają bezprawnie na terytorium państwa członkowskiego;

b) znacznego wzrostu liczby wniosków o azyl napływających od obywateli państwa trzeciego wymienionego w załączniku II, w przypadku którego odsetek uznawalności jest niski;

c) pogorszenia się współpracy w zakresie readmisji z państwem trzecim wymienionym w załączniku II lub innych przypadków braku współpracy w zakresie readmisji;

d) znaczącego ryzyka lub bezpośredniego zagrożenia dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego państw członkowskich, które to ryzyko lub zagrożenie są związane z państwem trzecim wymienionym w załączniku II i wynikają z któregokolwiek z poniższych:

(i) znacznego wzrostu poważnych przestępstw związanych z obywatelami tego państwa trzeciego, co znajduje poparcie w obiektywnych, konkretnych i stosownych informacjach i danych przedstawionych przez właściwe organy;

(ii) zagrożeń hybrydowych;

e) prowadzenia przez państwo trzecie wymienione w załączniku II programu obywatelstwa dla inwestorów, w ramach którego obywatelstwo przyznawane jest bez jakiegokolwiek rzeczywistego związku z danym państwem trzecim, w zamian za wcześniej ustalone płatności lub inwestycje;

f) braku dostosowania polityki wizowej państwa trzeciego wymienionego w załączniku II w przypadku gdy, w szczególności ze względu na bliskość geograficzną tego państwa

trzeciego z Unią, istnieje ryzyko znacznego wzrostu liczby obywateli państw trzecich innych niż obywatele tego państwa trzeciego, którzy – po pobycie na terytorium tego państwa trzeciego lub po tranzycie przez to terytorium – wjeżdżają nielegalnie na terytorium państw członkowskich;

g) w odniesieniu do państw trzecich, których obywatele, w wyniku pomyślnego zakończenia dialogu na temat liberalizacji reżimu wizowego prowadzonego między Unią a tym państwem trzecim, zostali zwolnieni z obowiązku wizowego podczas podróży na terytorium państw członkowskich – niespełniania szczegółowych wymogów, których podstawą jest art. 1 i które zostały zastosowane do oceny zasadności liberalizacji reżimu wizowego.

2. Na użytek ust. 1 lit. a), b) i lit. d) ppkt (i) niniejszego artykułu znaczny wzrost oznacza wzrost przekraczający próg 50 %, chyba że zgodnie z art. 8b ust. 4 lub art. 8c ust. 2 Komisja stwierdzi, że w danym przypadku zastosowanie ma niższy lub wyższy próg.

3. Na użytek ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu niski wskaźnik przyznawania azylu oznacza wskaźnik przyznawania azylu niższy niż 4 %, chyba że zgodnie z art. 8b ust. 4 lub art. 8c ust. 2 Komisja stwierdzi, że w danym przypadku zastosowanie ma wyższy wskaźnik przyznawania azylu.

4. Na użytek ust. 1 lit. c) pogorszenie się współpracy w zakresie readmisji z państwem trzecim wymienionym w załączniku II oznacza znaczny wzrost, poparty odpowiednimi danymi, odsetka odrzuconych wniosków o readmisję, przedłożonych przez państwo członkowskie temu państwu trzeciemu, dotyczących jego własnych obywateli lub jeżeli umowa o readmisji zawarta między Unią lub tym państwem członkowskim a tym państwem trzecim tak przewiduje – w odniesieniu do obywateli państwa trzeciego, którzy przedostali się tranzytem przez to państwo trzecie.

5. Na użytek ust. 1 lit. c) za inne przypadki braku współpracy w zakresie readmisji można uznać:

a) odrzucanie wniosków o readmisję lub nierozpatrywanie ich terminowo,

b) niewydawanie terminowo dokumentów podróży na potrzeby powrotów w terminach określonych w umowie o readmisji lub nieakceptowanie europejskich dokumentów podróży wydanych po upływie terminów określonych w umowie o readmisji,

c) wypowiedzenie lub zawieszenie umowy o readmisji zawartej między państwem trzecim wymienionym w załączniku II a Unią.

Artykuł 8b

Powiadamianie przez państwa członkowskie i analiza powiadomienia

1. Państwo członkowskie może powiadomić Komisję, jeżeli w okresie co najmniej dwóch miesięcy w porównaniu z tym samym okresem w roku poprzednim lub z dwoma miesiącami bezpośrednio poprzedzającymi wprowadzenie w życie zwolnienia z obowiązku wizowego wobec obywateli państwa trzeciego wymienionego w załączniku II znajdzie się w obliczu co najmniej jednej z okoliczności stanowiących podstawę do zawieszenia, o których mowa w art. 8a ust. 1 lit. a), b), c) i lit. d) ppkt (i).

2. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, określa podstawy, na których jest oparte, oraz zawiera odpowiednie dane i statystyki, a także szczegółowe wyjaśnienie wstępnych środków podjętych przez dane państwo członkowskie w celu zaradzenia powstałej sytuacji. W swoim powiadomieniu dane państwo członkowskie może określić, których kategorii obywateli danego państwa trzeciego ma dotyczyć akt wykonawczy na mocy art. 8e ust. 1, i podać szczegółowe uzasadnienie.

3. Komisja niezwłocznie informuje Parlament Europejski i Radę o takim powiadomieniu.

4. Komisja analizuje każde powiadomienie dokonane na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu, biorąc pod uwagę:

a) czy zachodzi którakolwiek z okoliczności stanowiących podstawę, o których mowa w art. 8a ust. 1 lit. a), b), c) lub lit. d) ppkt (i);

b) liczbę państw członkowskich, w których zachodzi którakolwiek z tych okoliczności;

c) ogólny wpływ tych okoliczności na sytuację migracyjną w Unii, wynikający z danych przekazanych przez państwa członkowskie lub dostępnych Komisji;

d) sprawozdania przygotowane przez Europejską Straż Graniczną i Przybrzeżną[29], Agencję Unii Europejskiej ds. Azylu[30] lub Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol)[31] lub inną właściwą instytucję, jednostkę lub inny właściwy organ Unii, lub inną właściwą organizację międzynarodową, jeżeli w danym przypadku wymagają tego okoliczności;

e) ewentualne informacje przedstawione przez dane państwo członkowskie w powiadomieniu w związku z ewentualnymi środkami na mocy art. 8e ust. 1;

f) w konsultacji z danym państwem członkowskim – ogólną kwestię porządku publicznego i bezpieczeństwa wewnętrznego.

5. Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o wynikach swojej analizy.

Artykuł 8c

Monitorowanie przez Komisję i analiza własna

1. Komisja regularnie monitoruje istnienie podstaw do zawieszenia, o których mowa w art. 8a ust. 1.

W szczególności w odniesieniu do państw trzecich, które – w wyniku pomyślnego zakończenia dialogu na temat liberalizacji reżimu wizowego prowadzonego między Unią a tym państwem trzecim – wymieniono w załączniku II, Komisja monitoruje, czy nadal spełniane są szczegółowe wymogi, których podstawą jest art. 1 i które zostały zastosowane do oceny zasadności liberalizacji reżimu wizowego.

2. W przypadku gdy Komisja, uwzględniając odpowiednie dane, sprawozdania i statystyki, dysponuje konkretnymi i wiarygodnymi informacjami na temat istnienia którejkolwiek z podstaw, o których mowa w art. 8a ust. 1, informuje Parlament Europejski i Radę o swojej analizie, oraz zastosowanie mają art. 8e i 8f.

Artykuł 8d

Sprawozdawczość

---

[29] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylenia rozporządzeń (UE) nr 1052/2013 i (UE) 2016/1624 (Dz.U. L 295 z 14.11.2019, s. 1).

[30] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2303 z dnia 15 grudnia 2021 r. ustanawiające Agencję Unii Europejskiej ds. Azylu i uchylające rozporządzenie (UE) nr 439/2010 (Dz.U. L 468 z 30.12.2021, s. 1).

[31] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol), zastępujące i uchylające decyzje Rady 2009/371/WSiSW, 2009/934/WSiSW, 2009/935/WSiSW, 2009/936/WSiSW i 2009/968/WSiSW (Dz.U. L 135 z 24.5.2016, s. 53).

1. Komisja składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z monitorowania prowadzonego zgodnie z art. 8c ust. 1 w odniesieniu do państw trzecich, które w wyniku pomyślnego zakończenia dialogu na temat liberalizacji reżimu wizowego prowadzonego między Unią a tym państwem trzecim zostały wymienione w załączniku II, co najmniej raz w roku i przez okres siedmiu lat od dnia wejścia w życie liberalizacji reżimu wizowego w odniesieniu do tych państw trzecich, a następnie za każdym razem, gdy Komisja uzna to za konieczne, lub na wniosek Parlamentu Europejskiego lub Rady. Sprawozdanie koncentruje się na państwach trzecich, w odniesieniu do których Komisja uzna, na podstawie konkretnych i wiarygodnych informacji, że nie spełniają już one pewnych szczególnych wymogów, których podstawą jest art. 1 i które zostały zastosowane do oceny zasadności liberalizacji reżimu wizowego.

2. Komisja składa również sprawozdanie dotyczące państw trzecich wymienionych w załączniku II innych niż te, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, za każdym razem, gdy uzna to za konieczne, lub na wniosek Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 8e

Akty wykonawcze

1. W przypadku gdy na podstawie analizy, o której mowa w art. 8b ust. 4, lub na podstawie analizy, o której mowa w art. 8c ust. 2, oraz przy uwzględnieniu konsekwencji zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego dla ogólnych stosunków zewnętrznych Unii i jej państw członkowskich z danym państwem trzecim, działając jednocześnie w ścisłej współpracy z tym państwem trzecim w celu znalezienia alternatywnego długoterminowego rozwiązania, Komisja zdecyduje, że konieczne jest podjęcie działań, lub jeżeli zwykła większość państw członkowskich powiadomi Komisję o wystąpieniu okoliczności, o których mowa w art. 8a ust. 1 lit. a), b), c) lub lit. d) ppkt (i), Komisja przyjmuje akt wykonawczy tymczasowo zawieszający zwolnienie z obowiązku wizowego wobec obywateli danego państwa trzeciego na okres 12 miesięcy.

Zawieszenie dotyczy niektórych kategorii obywateli danego państwa trzeciego poprzez odwołanie do stosownych typów dokumentów podróży i w stosownym przypadku do dodatkowych kryteriów. Określając, których kategorii zawieszenie dotyczy, Komisja na podstawie dostępnych informacji uwzględnia kategorie dostatecznie szerokie, aby skutecznie przyczynić się do zaradzenia okolicznościom, które doprowadziły do zawieszenia, przy jednoczesnym poszanowaniu zasady proporcjonalności i niedyskryminacji zgodnie z art. 21 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Ten akt wykonawczy określa dzień, z którym zawieszenie zwolnienia z obowiązku wizowego staje się skuteczne.

Komisja przyjmuje akt wykonawczy, o którym mowa w akapicie pierwszym, w terminie jednego miesiąca od:

a) otrzymania powiadomienia, o którym mowa w art. 8b;

b) poinformowania Parlamentu Europejskiego i Rady o swojej analizie, o której mowa w art. 8c ust. 2;

c) otrzymania od zwykłej większości państw członkowskich powiadomienia o wystąpieniu podstaw, o których mowa w art. 8a ust. 1 lit. a), b), c) lub lit. d) ppkt (i).

Akty wykonawcze, o których mowa w akapicie pierwszym, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 11 ust. 2.

2. W przypadku należycie uzasadnionej szczególnie pilnej potrzeby Komisja przyjmuje akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 11 ust. 4, tymczasowo zawieszające zwolnienie obywateli danego państwa trzeciego z obowiązku wizowego na okres 12 miesięcy.

3. W okresie zawieszenia Komisja prowadzi pogłębiony dialog z danym państwem trzecim w celu zaradzenia przedmiotowym okolicznościom.

4. W przypadku gdy okoliczności, które doprowadziły do tymczasowego zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego, zostaną usunięte przed końcem okresu obowiązywania aktów wykonawczych przyjętych na podstawie ust. 1 i 2, Komisja przyjmuje akt wykonawczy w celu zniesienia tymczasowego zawieszenia zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 11 ust. 2.

Artykuł 8f

Akty delegowane

1. Jeżeli podstawy, o których mowa w art. 8a, utrzymują się, najpóźniej dwa miesiące przed upływem okresu 12 miesięcy, o którym mowa w art. 8e ust. 1, Komisja przyjmuje zgodnie z art. 10 akt delegowany zmieniający załącznik II w celu tymczasowego zawieszenia stosowania tego załącznika na okres 24 miesięcy wobec wszystkich obywateli danego państwa trzeciego. Zmiany tej dokonuje się umieszczając przy nazwie danego państwa trzeciego przypis informujący, że zwolnienie z obowiązku wizowego jest względem tego państwa zawieszone i wskazujący okres tego zawieszenia. Akt delegowany staje się skuteczny z dniem wygaśnięcia aktu wykonawczego, o którym mowa w art. 8e ust. 1.

2. Bez uszczerbku dla stosowania art. 6, w okresie obowiązywania zawieszenia obywatele danego państwa trzeciego mają obowiązek posiadać wizę przy przekraczaniu zewnętrznych granic państw członkowskich.

3. Państwo członkowskie, które zgodnie z art. 6 przewiduje nowe zwolnienia z obowiązku wizowego wobec jednej z kategorii obywateli państwa trzeciego objętego aktem zawieszającym zwolnienie z obowiązku wizowego, powiadamia o tych środkach zgodnie z art. 12.

4. Przed końcem okresu obowiązywania aktu delegowanego przyjętego na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu Komisja przedkłada sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Sprawozdaniu może towarzyszyć wniosek ustawodawczy dotyczący zmiany niniejszego rozporządzenia w celu przeniesienia odniesienia do danego państwa trzeciego z załącznika II do załącznika I. W takim przypadku Komisja przyjmuje kolejny akt delegowany zgodnie z art. 10 zmieniający załącznik II w celu przedłużenia okresu zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego od końca okresu obowiązywania aktu delegowanego przyjętego na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu do czasu wejścia w życie zmiany, na podstawie której odniesienie do danego państwa trzeciego zostaje przeniesione do załącznika I. Przypis zostaje odpowiednio zmieniony.

5. W przypadku gdy okoliczności, które doprowadziły do tymczasowego zawieszenia zwolnienia z obowiązku wizowego, zostaną usunięte przed końcem okresu obowiązywania aktów delegowanych przyjętych na podstawie ust. 1 i 4 niniejszego artykułu, Komisja przyjmuje akt delegowany zgodnie z art. 10 zmieniający załącznik II w celu zniesienia tymczasowego zawieszenia.”;

4) w art. 10 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 3 wyrazy „art. 8 ust. 6 lit. b)” zastępuje się wyrazami „art. 8f”;

b) w ust. 4 wyrazy „art. 8 ust. 6 lit. b)” zastępuje się wyrazami „art. 8f”;

c) w ust. 8 wyrazy „art. 8 ust. 6 lit. b)” zastępuje się wyrazami „art. 8f”;

5) w art. 11 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 8 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 w związku z jego art. 5.”.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego	*W imieniu Rady*
Przewodnicząca	*Przewodniczący*